

Programkriterier for Forbedring av energitilstand i boligselskap

---

Om støtteordningen

Gjennom støtteordningen gis det tilskudd for å investere i energiltak i borettslag og boligsameier. Støtteordningen er særlig relevant for bygninger som har et betydelig potensial for forbedring av energistandard. Det er konkurranse om støttemidlene.

Støtteordningen er avgrenset til å gjelde borettslag, boligsameier og lignende innretninger der den enkelte eier eller rettighetshaver har en bruksrett til sin boenhet. Dersom søker er eid av et foretak som driver næringsvirksomhet, som for eksempel utleie, så vil det ikke kvalifisere for støtte. Dette gjelder uavhengig av om søker selv ikke driver næringsvirksomhet.

Søker skal oppgi dagens energitilstand, og hvor stor energiforbedring man vil oppnå ved å gjennomføre energiltak, angitt som beregnet levert energi ved standard klima. Det vil si et mål for hvor mange kilowattimer beregnet levert energi som vil reduseres etter at energiltak er gjennomført, sammenlignet med dagens tilstand.

Minstekravet for å kunne søke er mål om 20 % energiforbedring. Alle energiltak som bidrar til å redusere beregnet levert energi kan støttes. Det er opp til søker å velge hvilke tiltak man gjennomfører for å nå målet.

Dersom målet ikke nås, vil støtten avkortes (mer om dette under overskriften «utbetaling av støtte»). For å fastsette et realistisk mål, og å velge hensiktsmessige energiltak for å nå målet, bør søker rådføre seg med energirådgiver, energitjenesteleverandør eller annen energifaglig kompetanse før søknaden sendes inn til Enova.

Formål

Formålet med støtteordningen er å øke etterspørselen etter energiltak i bygg, økt bruk av grønn finansiering til energieffektiviseringsprosjekter, og å bidra til et større profesjonelt marked for energitjenester.

Støttenivå

Støtten kan utgjøre inntil 30 % av godkjente dokumenterte kostnader, oppad begrenset til 10 millioner kroner. Godkjente kostnader er dokumenterte kostnader for innkjøp av materiell og tjenester, samt dokumenterte timekostnader for ansatte i søkerforetaket. Detaljer om godkjente kostnader finnes i dokumentet «Virkemiddel investeringsstøtte» på støtteordningens nettside.

Kvalifikasjonskriterier

Kvalifikasjonskriteriene er absolutte krav som må være oppfylt for at søknaden skal bli vurdert.

Søkeren

1. Skal være registrert med organisasjonsnummer i Enhetsregisteret, og må være et:
  - Borettslag
  - Boligsameie, forutsatt at den enkelte eier eller rettighetshaver har en bruksrett til sin boenhet
  - Eierseksjonssameie, forutsatt at det kan dokumenteres at:
    - Eierseksjonssameiet ikke driver næringsvirksomhet (kjøp og salg av varer eller tjenester i et marked).
    - Prosjektet ikke omfatter energiltak i næringsareal.
    - Den enkelte eier eller rettighetshaver har en bruksrett til sin boenhet.
    - Dokumentasjon som bekrefter at disse krav er tilfredsstillt må vedlegges sluttrapport og godkjennes av Enova før støtte kan utbetales.
  - Boligaksjeselskap, forutsatt at boligaksjeselskapet kan dokumentere at:
    - Boligaksjeselskapet følger borettslagsloven.
    - Boligaksjeselskapet kun består av aksjonærer som gjennom aksjene eier en andel av bygget og har en tilsvarende bruksrett til en leilighet i bygget.
    - Boligaksjeselskapet ikke driver næringsvirksomhet (kjøp og salg av varer eller tjenester i et marked).
    - Utleie av bolig kun kan gjøres til aksjonærene.
    - Selskapsvedtektene og eventuelt annen nødvendig dokumentasjon som bekrefter at disse krav er tilfredsstillt må vedlegges sluttrapport og godkjennes av Enova før støtte kan utbetales.
2. Skal være økonomisk ansvarlig for prosjektet og rapportere resultatene. Rådgivere og andre kompetente aktører kan bistå prosjekteier, men ikke stå som søker.

Prosjektet

1. Skal gjelde investeringer i energiltak i boligselskapets bygningsmasse. Tiltakene skal redusere beregnet levert energi ved standard klima med minimum 20 % for bygningene som omfattes av søknaden.
2. Skal gjennomføres og ferdigstilles innen 37 måneder etter at gjeldende søknadsfrist er passert.
3. Kan ikke inkludere kostnader og forpliktelser som er påløpt før søknadstidspunktet.
4. Kan ikke inkludere tiltak som øker mengden elektrisitet til oppvarmingsformål.

- Unntak fra dette er dersom lovlig fossil varmekilde erstattes med varmepumpe, eller hvis det installeres varmepumpe som utnytter overskuddsenergi fra prosesser i bygningen til eget bruk.
- 5. Kan ikke omfatte bygninger som tidligere har mottatt investeringsstøtte fra denne støtteordningen.
- 6. Kan ikke omfatte bygninger som tidligere har mottatt investeringsstøtte fra andre støtteordninger i regi av Enova og som på tidspunkt for søknadsinnsendelse ikke er avsluttet.
- 7. Kan ikke omfatte bygninger hvor det planlegges bruksendring eller som skal omreguleres fra en type bygning til en annen, f.eks. fra næring til bolig.
- 8. Kan ikke omfatte kostnader forbundet med energimerking av bygninger.

Formelle krav til søknaden

1. Kan omfatte flere bygg i en og samme søknad.
2. Dersom boligselskapet består av flere bygg, er det ikke et krav at samtlige bygg omfattes av søknaden. Søknaden skal kun omfatte hele bygg.
3. I søknaden skal det oppgis beregnet levert energi ved standard klima for byggene som omfattes av søknaden. Det anbefales å få bistand fra en energirådgiver eller lignende for gjøre beregningene.
  - Beregningen skal være i samsvar med beregningsmetodene i standarden NS 3031:2014.
  - Det skal i henhold til standarden benyttes standardiserte verdier for blant annet klima, internlast og driftstider.
  - Beregningen skal representere dagens energistandard for byggene.
4. Beregningen av levert energi i henhold til krav i punkt 3 skal vedlegges søknaden.
5. I søknaden skal det oppgis hvor stor energiforbedring man vil oppnå ved å gjennomføre de planlagte energiltakene (differansen mellom beregnet levert energi ved standard klima før og etter tiltak), angitt i kilowattimer (kWh). Det anbefales å få bistand fra en energirådgiver eller lignende for å beregne energiforbedring.

Rangeringskriterier

Det er konkurranse om støttemidlene. Søknader som tilfredsstillt kvalifikasjonskriteriene prioriteres basert på søkt støttebeløp sett opp mot mål for energiforbedring i prosjektet. Rangeringen gjøres etter følgende formel:

$$\text{Søkt støttebeløp (kr)} / (\text{mål for energiforbedring kWh} * \text{mål for energiforbedring \%})$$

Mål for energiforbedring skal være ambisiøst, men realistisk. Støtten vil avkortes dersom oppnådd energiforbedring ved prosjektslutt blir lavere enn mål for energiforbedring i søknaden. Se «utbetaling av støtte» lengre ned.

Prosess og betingelser

Søknadsfrister

Søknadsfrister offentliggjøres på programmets hjemmeside.

Rapportering

For prosjekter som innvilges støtte over 500 000 kr skal det leveres kortfattet framdriftsrapport to ganger årlig, og sluttrapport når prosjektet er ferdigstilt.

Prosjekter som innvilges støtte inntil 500 000 kr skal kun levere sluttrapport når prosjektet er ferdigstilt.

Sluttrapport skal inneholde:

1. Beregning av levert energi ved standard klima som viser ny energitilstand etter tiltak
  - o Beregningen skal være i samsvar med beregningsmetodene i standarden NS 3031:2014.
  - o Det skal i henhold til standarden benyttes standardiserte verdier for blant annet klima, internlaster og driftstider.
2. [Dokumentasjon av prosjektregnskap](#).

Utbetaling av støtte

Støtte utbetales etterskuddsvis, basert på faktiske påløpte kostnader og måloppnåelse.

Prosjekter som innvilges støtte over 500 000 kr kan be om delutbetalinger underveis i prosjektet ved framdriftsrapportering. Ved delutbetalinger holdes 50 % av innvilget støtte tilbake til sluttrapport er godkjent.

Hvis søker ikke oppnår fastsatt mål for energiforbedring (i prosent) når prosjektet er ferdigstilt, vil støttebeløpet avkortes:

- For hvert prosentpoeng den oppnådde energiforbedringen (ved prosjektslutt) avviker fra mål for energiforbedring (oppgitt i søknaden), avkortes støttebeløpet med 10 %.
- Hvis oppnådd energiforbedring (ved prosjektslutt) er under minimumsgrensen på 20 %, bortfaller hele støttebeløpet.

Eksempel:

Mål for energiforbedring (%) i søknad	Oppnådd energiforbedring (%) i sluttrapport	Søkt støttebeløp	Utbetalt støttebeløp
22 %	25 %	1 000 000 kr	1 000 000 kr
22 %	22 %	1 000 000 kr	1 000 000 kr
22 %	21 %	1 000 000 kr	900 000 kr
22 %	18 %	1 000 000 kr	0 kr